

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Інституціональні системи України та ЄС

спеціальність	Не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Не обмежено	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	Менеджменту, бізнесу і адміністрування

ВИКЛАДАЧ

ПЕТРОВ Вадим Миколайович

Вища освіта – спеціальність 073 Менеджмент
 Науковий ступень – кандидат економічних наук
 Вчене звання – доцент
 Досвід роботи – 25 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 90 наукових і навчально-методичних праць (у тому числі 5 навчальних посібників та більше 20 навчально-методичних видань);
- член групи забезпечення ОПП 073 «Менеджмент» першого (бакалаврського) РВО;
- член-кореспондент Академії економічних наук України зі спеціальності «Економіка сільського господарства»;
- член Громадської організації «Всеукраїнський конгрес вчених економістів аграрників».

телефон	+38 095 117 93 46	електронна пошта	v.petrov0741@btu.kharkiv.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	-------------------	------------------	-----------------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів уявлень та знань, щодо існуючих структур інституціональних систем України та Європейського Союзу, вмінь та навичок їх аналізувати, досліджувати, визначати ключові недоліки та використовувати зарубіжний досвід при формування висновків та пропозицій щодо реформування відповідних інститутів в Україні.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання
Деталізація результатів	<ul style="list-style-type: none"> • навички використання інформаційних і комунікаційних

навчання і форм їх контролю	<p>технологій / індивідуальні та групові завдання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність працювати у команді / індивідуальні та групові завдання; • здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про державу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя / індивідуальні та групові завдання; • розуміти та демонструвати добру професійну, соціальну та емоційну поведінку, дотримуватись здорового способу життя / індивідуальні практичні завдання; • здатність враховувати соціальні, етичні, економічні аспекти під час формування управлінських рішень / індивідуальні практичні завдання.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні заняття; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Тема 1.	Характеристика сучасного інституціоналізму: методологічні особливості та структура.	ПЗ 1	Інститути та інституціональне середовище.	Самостійна робота	<p>Реалізація європейського вибору України можлива лише на основі послідовного утвердження демократичних засад розвитку суспільства, прав і свобод людини у всіх їх виявах, побудови правової держави, становлення громадянського суспільства. Зусилля, спрямовані на вдосконалення демократичних інститутів, не обмежуються питаннями організації вільних виборів, кількістю прийнятих законів тощо. Пріоритетним для України завданням у напрямку розвитку демократичних інституцій є формування життєздатних механізмів громадянського суспільства, в якому народ (через комплексну систему своїх організацій) активно залучатиметься до процесу прийняття політичних рішень, до контролю за діяльністю усіх гілок влади на різних рівнях.</p> <p>Європейський Союз має унікальний механізм управління. Саме інститути ЄС виступають основними регуляторами інтеграційних процесів, забезпечуючи послідовність та ефективність політики і дій цієї організації. Унікальність інституційного механізму полягає в тому, що інститути ЄС наділені виключною компетенцією у певних сферах, які раніше належали до суверенних прерогатив держав – учасниць Євросоюзу: вони можуть ухвалювати нормативно-правові акти більшістю голосів і зобов'язувати ними фізичних, юридичних осіб, органи держав безпосередньо, без трансформації цих актів у внутрішні правопорядки.</p>
Тема 2.	Держава як інститут політичної системи: сутність, ознаки, форми та основні функції.	ПЗ 2	Становлення та розвиток правової держави та громадянського суспільства в Україні.		
Тема 3.	Система органів державної влади в Україні: загальна характеристика, управлінські зв'язки.	ПЗ 3 ПЗ 4	Аналіз структури політичної системи України. Система органів виконавчої влади України: загальна характеристика, управлінські зв'язки.		
Тема 4.	Міське самоврядування і його особлива роль у державному управлінні.	ПЗ 5	Місцеві державні адміністрації у системі державного управління.		
Тема 5.	Еволюційні етапи розвитку Європейського Союзу та інституційні удосконалення.	ПЗ 6	Інтеграційні процеси ЄС: історичні передумови та сучасність.		
Тема 6.	Основні інституції ЄС. Допоміжні інституції ЄС: функції, принципи організації та взаємодії.	ПЗ 7 ПЗ 8 ПЗ 9	Формування політичних пріоритетів співробітництва та політичних критеріїв членства в ЄС. Інституційно-правовий механізм вступу України до ЄС. Вплив розширення ЄС на розвиток інституційної системи».		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Авер'янов В. Б. Система органів виконавчої влади: проблеми реформування у світлі конституційних вимог. *Право України*. 2003. № 9. С. 24 -31.
2. Антоненко В. Г., Бабкіна О.В., Горбатенко В.П. Політологія : підручник. Київ : Академія, 2006. 568 с.
3. Аракелян М. Р. Право Європейського Союзу : підручник. Одеса : Фенікс, 2012. 390 с.
4. Бакуменко В. Д., Надолішній П. І. Теоретичні та організаційні засади державного управління : навч. посіб. Київ : Міленіум, 2003. 289 с.
5. Бакуменко В. Д., Надолішній П. І., Їжа М.М., Арабаджи Г.І. Державне управління: основи теорії, історія і практика : навч. посіб. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2009. 256 с.
6. Грицяк І. А. Правова та інституційна основа Європейського Союзу : підручник. Харків : ХарPI НАДУ, 2009. 620 с.
7. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. Публічне адміністрування в Україні: навч. посіб. Харків : ХарPI НАДУ, 2011. 306 с.
8. Колпаков В.К., Кузьменко О.В., Пастух І.Д. Курс адміністративного права України : підручник Київ : Рінком Інтер, 2012. 808 с.
9. Лихицька Ю. Інституціональний інструментарій Європейського Союзу. *Підприємництво, господарство і право*. 2009. № 9. С. 121–123.
10. Мельник А. Ф., Оболенський О. Ю., Васіна А.Ю. Державне управління : підручник Київ : Знання, 2009. 582с.
11. Тарасевич В. М. До еволюції інституційної теорії: класичний, новий і неінституціоналізм. *Фінанси України*. 2012. № 8. С. 52-56.
12. Шпакович О. Роль європейських інституцій у розвитку європейського права. *Право України*. 2011. № 5. С. 142–147.

1. Бабіна Б. В. Консолідовані версії договору про Європейський Союз та договору про функціонування Європейського Союзу (2010/С 83/01) : хрестоматія. Одеса : Фенікс, 2012. 294 с.
2. Грицаєнко Л. Л. Реформування інституційного механізму Європейського Союзу в світлі Лісабонського договору. *Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки*. Київ, 2009. Вип. 45. С. 496–501.
3. Гриценко А. А., Артёмова Т. І., Кричевська Т. О. Інститут довіри в координатах економічного простору-часу : монографія. Київ : ІЕП, 2012. 212 с.
4. Лосіхін О. Використання досвіду інституцій Європейського Союзу в удосконаленні нормативного забезпечення гендерної спрямованості державного управління. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2012. № 3. С. 232–239.
5. Марченко В. В. Конституційно-правовий статус уряду в країнах ЄС (на прикладі Франції, Федеративної Республіки Німеччини, Іспанії). Київ : Алерта, 2010. 216 с.
6. Посельський В. Європейський Союз: інституційні основи європейської інтеграції. Київ : Смолоскип, 2002. 168 с.
7. Рудакевич, О. М. Особливості інституційних компонентів сучасної української політичної культури. *Грані*. 2009. № 3. С. 136-140.
8. Яцуба В. Г., Яцюк В. А., Матвійшин О. Я. Адміністративно-територіальний устрій України. Шляхи реформування : монографія. Київ : СТОК, 2007. 366 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://cutt.ly/1HoWYh9>)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Тематичне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Усі учасники освітнього процесу (у тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один до одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.